T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/532
KARAR NO : 2025/1
KARAR TR : 07/01/2025

ÖZET: Lisanssız akaryakıt bayiliği yürüttüğünden bahisle, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kararı ile verilen idari para cezasının, Kanun değişikliği nedeniyle bir kısmının iade edilmesi gerektiği ileri sürülerek açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S. S. K. K. S. K.
Vekili : Av. T. Ö.
Davalılar : 1-Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
Vekili : Av. A. T. U.
2- Havsa Vergi Dairesi Müdürlüğü
Vekili : Av. S. Ç. B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekili kooperatif hakkında lisanssız akaryakıt bayiliği yürütüldüğünden bahisle, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun kararı ile verilen 57.156 TL idari para cezasının iptaline ilişkin dava açıldığını, Danıştay Onüçüncü Dairesinin 05/02/2008 tarih ve E.2006/102, K.2008/1989 sayılı kararı ile, davanın reddine karar verildiğini, bu kararın Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 05/03/2009 tarih ve E.2008/1421, K.2009/502 sayılı kararı ile onandığını; bu dava devam ederken 5728 Sayılı Kanun'un 522. maddesi ile değiştirilen 5015 Sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca idari para cezasının yeniden gözden geçirilerek 1/5 oranından uygulanması gerekirken, idarece re'sen uygulanmadığını; uygulanması istemi ile yapılan başvurunun zımnen reddine yönelik Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararının iptali istemiyle açılan davanın Ankara 11. İdare Mahkemesinin E.2010/131, K.2011/335 sayılı kararı ile reddedildiğini, bu kararın temyizi üzerine Danıştay 13. Dairesinin 22/12/2017 tarih ve E.2011/2868, K.2017/4183 sayılı kararı ile bozulduğunu; Ankara 11. İdare Mahkemesinin E.2018/1423, K.2018/2021 sayılı kararı ile bozma kararına uyularak, dava konusu işlemin iptaline karar verildiğini, böylelikle Kanun ile getirilen idari para cezasının 1/5 oranına indirilmesinin yolunun açıldığını; Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun emsal içerikli 19/02/2009 tarihli E.2008/3398, K.2009/60 sayılı kararında da belirtildiği üzere, idari para cezalarında ceza verilmesinin dayanağı kuralın yürürlükten kaldırılması veya lehe düzenleme yapılması yoluyla ortaya çıkan yeni hukuki durumun dikkate alınması gerektiğini, bu durumda uyuşmazlıkta idarece verilen para cezasının tahsil edileceği tarihte, şayet ceza miktarında lehe bir değişiklik varsa, bu miktar esas alınmak sureti ile tahsilat yapılacağının tabii olduğunun belirtildiğini; 5728 Sayılı Kanun ile 5015 sayılı Kanun'un 19. maddesine getirilen değişiklik ile *"Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak kanunun getirdiği yükümlülüklere uymayanlara kurumca bin Türk lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Bayiler için yukarıda yer alan cezaların beşte biri uygulanır"* amir hükmü nedeni ile müvekkilinin bayi olması sıfatını

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

da gözeterek 08/02/2008 tarihinden sonra 1/5 oranında tahsil edecekleri idari para cezasının 5 kat fazla olarak tahsil edilmesinin davalılar katında sebepsiz zenginleşme oluşturduğunu, bunun üzerine 14/12/2018 tarihli dilekçe ile davalı EPDK'ya başvuruda bulunularak Maliye Bakanlığı Edirne Vergi Dairesi Başkanlığı Havsa Vergi Dairesince 57.156 TL idari para cezasının tahsil edilen ve fazladan ödenen 4/5 oranındaki 45.724,80 TL idari para cezası ve faizler toplamı kısmını ödeme tarihleri de dikkate alınarak talep tarihinde *"bölgedeki günümüz raiç değeri, enflasyon, tüketici eşya fiyat endeksi, altın ve döviz kurlarındaki artışlar, memur maaş ve işçi ücretlerindeki artışlar"* gibi ekonomik etkenlerin ortalamaları alınmak sureti ile denkleştirici adalet ilkesi çerçevesinde ödendiği tarihteki alım gücüne ulaştırılması ile ödenmesi talebinde bulunulduğunu; davalı EPDK tarafından 27/12/2018 tarihli yazıları ile diğer davalı Havsa Vergi Dairesi Müdürlüğüne atıfta bulunularak taleplerin reddedildiğini, müvekkili kooperatifin davalılar tarafından yapılan icra takibinde ödeme zamanlarında büyük değer taşıyan ödemeyi yapmak için yoğun çaba sarf ettiğini ve gerçekten çok zor durumda kaldığını belirterek, fazlaya ilişkin talepleri saklı kalmak koşulu ile fazladan tahsil edilen, davalılarda sebepsiz zenginleşme teşkil eden 45.724,80 TL'nin denkleştirici adalet ilkesi gereği dava tarihindeki alım gücü değerine eriştirilmesine ve davalılardan tahsiline karar verilmesini talep ederek adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Edirne 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 04/02/2020 tarih ve E.2019/229, K.2020/50 sayılı kararı** ile, uyuşmazlıkta idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davanın yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle, HMK'nın 114-1/b ve 125. maddeleri uyarınca usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuş, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 45. Hukuk Dairesi 14/02/2024 tarih ve E.2021/67, K.2024/205 sayılı kararı ile, davacı tarafın istinaf başvurusunun 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu uyarınca esastan reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...İlgili kooperatif hakkında lisanssız akaryakıt bayiliği yürütüldüğünden bahisle Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından 57,156,00 TL idari para cezası verildiği ilgili kararın iptali için açılan davanın reddedildiği anlaşılmıştır.*
>
> *Dava devam ederken 08/02/2008 gün ve 5828 sayılı kararın 522. Maddesi ile değişen 5015 sayılı yasanın 19. Maddesi uyarınca yeniden gözden geçirelerek 1/5 oranında uygulanan hukukuna dayanarak 14/12/2018 tarihinde davalı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'na başvuruda bulunarak Havsa Vergi Dairesince 57.156,00 TL idari para cezasının tahsil edilerek ve fazla ödenen 4/5 oranındaki 45.724,80 TL'yi Denkleştirici Adelet İlkesi gereğince iadesi talebinde bulunulduğu, ancak bu talebin red edilmesi üzerine iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *2576 sayılı kanunda Vergi Mahkemelerinin gerekçeleri açıkça düzenlenmiştir. Davacı mükellefin 6183 sayılı kararı gereği davalı kurum tarafından tahsil işlemi gerçekleştirilen bedelin iadesi için ancak Vergi Mahkemesinde dava açılabileceği anlaşıldığından aşağıdaki şekilde davanın usulden reddine karar verilmiştir..."*

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

4. Edirne Vergi Mahkemesi 25/03/2024 tarih ve E.2024/121, K.2024/134 sayılı kararı ile, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine, dosyanın görevli ve yetkili Edirne İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, dava konusu iade/tazmin talebinin 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanun uyarınca tanzim edilen idari para cezasına ilişkin olması nedeniyle uyuşmazlığın çözümünün 2576 sayılı Kanun'un 6. maddesinde sayılan vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları dışında bir kamu alacağına ilişkin olduğu anlaşıldığından, yukarıda yer verilen hükümler uyarınca vergi mahkemesinin görev alanına girmediği, davanın çözümünde genel görevli idari yargı yeri olan idare mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

5. **Edirne İdare Mahkemesi 03/10/2024 tarih ve E.2024/855 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve bakılmakta olan davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinin konu hakkında karar vermesine kadar ertelenmesine, dava dosyaları ile Edirne 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2019/229, K.2020/50 sayılı dava dosyasının, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan Borç İlişkileri" başlıklı üçüncü ayrım 77. Maddesinde ""Haklı bir sebep olmaksızın, bir başkasının malvarlığından veya emeğinden zenginleşen, bu zenginleşmeyi geri vermekle yükümlüdür. Bu yükümlülük, özellikle zenginleşmenin geçerli olmayan veya gerçekleşmemiş ya da sona ermiş bir sebebe dayanması durumunda doğmuş olur." hükmü yer almaktadır.

Nitekim, işbu dava konusu ile benzer talep ile S. H. K. S. K. tarafından, "57.156,00 TL'nin 06/11/2009- 09/08/2010 tarihleri arasında taksitle davacıdan cebri icra yolu ile alındığını, kanun uyarınca idari para cezasının 1/5 oranında 11.431,20 TL olarak tahsili gerekirken 45.754,80 TL tutarında fazla tahsilat yapıldığını ve davalıların sebepsiz şekilde zenginleştiğini beyanla 45.724,80 TL tutarındaki ödemenin denkleştirici adalet ilkesi gereği dava tarihindeki alım gücü değerine eriştirilmesi suretiyle davalılardan tahsiline karar verilmesi" talebiyle Havsa Vergi Dairesi Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı davalı gösterilmek suretiyle açılan davada Edirne 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 23/03/2023 tarih ve E:2022/41, K:2023/58 sayılı kararı ile davanın Havsa Vergi Dairesi Müdürlüğü yönünden, pasif husumet yokluğu nedeni ile reddine, davalı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı yönünden kısmen kabulüne kısmen reddine karar verildiği, anılan kararın istinaf incelemesi sonucunda, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi'nin 3. Hukuk Dairesi'nin 19/12/2023 tarih ve E:2023/3217, K:2023/3756 sayılı kararı ile davacının istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verildiği görülmektedir.

Yine, işbu dava konusu ile benzer talep ile S. O. R. M. T. K. Tarafından, "tahsil edilen paranın kanun uyarınca 1/5 oranında 11.424,54 TL sı olarak tahsil edilmesi gerekirken 45.697,6 TL sı fazla tahsil edilmesinin davalılar tarafından sebepsiz zenginleşme teşkil ettiğini, 03.09.2018 tarihli talep dilekçesi ile durumun davalı EPDK Başkanlığına bildirilerek icra yoluyla tahsil edilen fark ödemenin sebepsiz zenginleşme teşkil etmesi sebebiyle hesaplanarak taraflarına ödenmesinin talep edildiğini, taleplerinin reddedildiğini belirterek, fazladan tahsil edilen 45.697,60 TL sının davalılardan tahsiline karar verilmesi" talebiyle Havsa Vergi Dairesi Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

davalı gösterilmek suretiyle açılan davada Edirne 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 09/02/2023 tarih ve E:2021/777, K:2023/65 sayılı kararı ile davanın Havsa Vergi Dairesi Müdürlüğü yönünden, pasif husumet yokluğu nedeni ile reddine, davalı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı yönünden kısmen kabulüne karar verildiği, anılan kararın istinaf incelemesi sonucunda, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi'nin 3. Hukuk Dairesi'nin 02/05/2024 tarih ve E:2023/3755, K:2024/1284 sayılı kararı ile davacının istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verildiği görülmektedir.

Bu durumda, davacı tarafından, davanın, sebepsiz zenginleşme müessesesine dayandırıldığı, yine, yukarıda ayrıntılarına yer verilen ve görülen dava ile benzer davalarda, (davaların adli yargıda görülmesi gerektiği belirtilerek ve bu yönde kesin kararlar verilerek) adli yargıdaki istinaf mahkemelerinin birbiri ile çelişkili kararlar verdiği değerlendirilmekle, hukuk aleminde farklı nitelikte kararlar verilmesinin önüne geçilmesini teminen ve görülen davanın adli yargı alanına girdiği düşüncesi ile görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulması gerektiği sonucuna varılmıştır..."

6. Edirne İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 08/02/2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı *"Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"*un 522. maddesi ile 5015 sayılı *"Petrol Piyasası Kanunu"*nun 19. maddesi değiştirilmiştir. Davanın açıldığı tarihte yürürlükte olan 19. madde şöyledir:

"4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 19- Bu Kanuna göre idarî para cezalarının veya idarî yaptırımların uygulanması, bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanuna göre verilen ceza ve tedbirler diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

Bu Kanuna göre;

a) Aşağıdaki hallerde, sorumlulara altıyüzbin Türk Lirası idarî para cezası verilir:

1) Lisans almaksızın lisansa tabi faaliyetlerin yapılması.

2) Kurumca, 10 uncu madde gereği yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellenmeye teşebbüs edilmesi.

3) 9 uncu maddede yer alan kısıtlamalara uyulmaması.

4) 5, 6, 7, 8, 16, 17 ve 18 inci maddelerin ihlali.

b) Aşağıdaki hallerde, sorumlulara ikiyüzellibin Türk Lirası idarî para cezası verilir:

1) Lisans almaksızın hak konusu yapılan tesislerin yapımına veya işletimine başlanması ile bunlar üzerinde tasarruf hakkı doğuracak işlemlerin yapılması.

2) Sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

3) 4 üncü madde hükümlerinin ihlali.

4) 12 nci maddede yer alan hükümler dahilinde iletim ve depolama tesislerine erişimin dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi.

Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak Kanunun getirdiği yükümlülüklere

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

uymayanlara Kurumca bin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Bayiler için yukarıda yer alan cezaların beşte biri uygulanır.

Tesisler, lisans alınıncaya veya bu Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar mühürlenir.

Ceza uygulanan bir fiilin iki takvim yılı geçmeden aynı kişi tarafından tekrarı halinde, cezalar iki kat olarak uygulanır.

Kurul tarafından verilen idarî para cezalarına karşı açılan iptal davaları ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar."

8. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun *"İdari para cezaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(Değişik:14/2/2019-7164/32 md.)

Bu Kanuna veya ilgili mevzuata aykırı faaliyet gösterilmesi hâlinde sorumluları hakkında Kurulca aşağıdaki idari para cezaları uygulanır:

a) Aşağıdaki hallerde iki milyon Türk Lirasından az olmamak ve on milyon Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının binde ondördü oranında idari para cezası uygulanır:

1) Rafinerici, dağıtıcı, taşıma, ihrakiye, işleme, depolama, iletim, madeni yağ üretimi ve serbest kullanıcı lisansı kapsamına giren faaliyetlerin lisans almaksızın yapılması.

2) 18 inci maddenin ihlali.

3) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (l) bendinin ihlali.

4) 8 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinin ihlali.

b) Bayilik lisansı sahipleri yönünden (a) bendinde yer alan cezaların yarısı uygulanır.

c) Ulusal marker ekleme işlemlerine nezaret etmek üzere yetki verilen bağımsız gözetim firmalarına, yükümlülüklerini yerine getirmemeleri hâlinde ulusal markere ilişkin olarak lisans sahibine (a) bendi uyarınca uygulanan cezanın dörtte biri uygulanır.

ç) Aşağıdaki hallerde bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sorumlulara, bir milyon iki yüz elli bin Türk Lirasından az olmamak ve altı milyon iki yüz elli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onikisi oranında idari para cezası uygulanır:

1) 9 uncu maddede yer alan kısıtlamalara uyulmaması (yedinci fıkra hariç).

2) 5 inci, 6 ncı ve 7 nci maddelerin ihlali.

3) Kurumca, 10 uncu madde gereği yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellemeye teşebbüs edilmesi.

d) Aşağıdaki hallerde sorumlulara, beş yüz elli bin Türk Lirasından az olmamak ve iki milyon yedi yüz elli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onbiri oranında idari para cezası uygulanır:

1) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasının ihlali.

2) Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere 4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (d) ve (l) bendi dışındaki hükümlerinin ihlali.

3) Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

4) 12 nci maddede yer alan hükümler dahilinde iletim ve depolama tesislerine erişimin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi.

5) 17 nci maddenin ihlali.

e) Serbest kullanıcı lisansı sahiplerince (d) bendinde yer alan fiillerin işlenmesi hâlinde, elli bin Türk Lirasından az olmamak ve yüz bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde beşi oranında idari para cezası uygulanır.

f) Aşağıdaki hallerde sorumlulara yüz yirmi beş bin Türk Lirasından az olmamak ve altı yüz yirmi beş bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onu oranında idari para cezası uygulanır:

1) Lisans almaksızın bayilik faaliyeti yapılması.

2) 9 uncu maddenin yedinci fıkrasının ihlali.

3) 8 inci maddenin ihlali (8 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi hariç).

4) Bayilik lisansı sahiplerince lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

5) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (d) ve (l) bendi dışındaki hükümlerinin bayilik lisansı sahiplerince ihlali.

6) Bayilik lisansı sahiplerince 10 uncu maddenin ihlali.

g) Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca ulusal petrol stoğu tutma yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, tespit tarihinde eksik tutulan her bir ton ürün için iki yüz elli Türk Lirası idari para cezası verilir. Eksik tutulan stok miktarının hesabında ton küsuratı dikkate alınmaz. Bu bent kapsamında uygulanan idari para cezası, ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının finansmanı için kullanılır.

ğ) Kurum tarafından yapılan düzenlemeler uyarınca biodizel, etanol ve benzeri harmanlama yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, eksik harmanlanan her bir metreküp ürün için iki yüz elli Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

h) (Ek:29/4/2021-7318/9 md.) Denetim sistemini usulüne uygun olarak kurmak ve uygulamak üzere yetkilendirilen tüzel kişilere, yükümlülüklerini yerine getirmemeleri hâlinde dağıtıcı lisansı sahibine (ç) bendi uyarınca uygulanan cezanın onda biri uygulanır.

ı) Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak bu Kanunun getirdiği yükümlülüklere, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına uymayanlara Kurumca yüz on bin Türk Lirasından az olmamak ve beş yüz elli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde sekizi oranında idari para cezası uygulanır.

Ceza uygulanan bir fiilin iki yıl geçmeden aynı kişi tarafından tekrar işlenmesi hâlinde, idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanunun 20 nci maddesi ve bu madde hükümlerine göre yürütülen idari işlemler, lisans sahibinin Kuruma bildirdiği elektronik tebligat adresine tebliğ edilir. Kuruma bildirilen elektronik tebligat adresine tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde Kuruma bildirilen adrese yapılan bildirim tebligat yerine geçer.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Süresinde ödenmeyen idari para cezaları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairesine gönderilir.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi durumu hariç tahsil işlemlerini durdurmaz. Teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir.

Kurul, bu maddede belirtilen fiillerin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının olmaması veya tespitinin yapılamaması hâlinde, tespit edeceği akaryakıt ikmali veya satışı ve benzeri delillerden hareketle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan oranlar ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

asgari azami had dâhilinde, hiçbir tespit yapılamaması hâlinde ise mevzuata aykırı fiili icra edenin petrol piyasası faaliyetinin emsali olabilecek petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatını esas almak suretiyle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dâhilinde ceza tayininde bulunur."

9. 5015 sayılı Kanun'un *"İdari yaptırımlar"* başlıklı 20. maddesi şöyledir:

(Değişik:14/2/2019-7164/33 md.)

İdari yaptırımlar; tedbirler, lisans iptalleri ve idari para cezalarından oluşur. Bu Kanuna göre idari para cezaları, tedbirler ve lisans iptallerinin uygulanması bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, alınan tedbirler ve lisans iptalleri diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

Bu Kanuna göre idari yaptırımlar aşağıdaki usulde yürütülür:

a) Lisans sahibi kişiler hakkında bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı davranılması hâlinde; Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller için ilgilisine Kurum veya Kurumca yetkilendirilen kuruluşlar tarafından, otuz gün içerisinde aykırılığın giderilmesi, aksi halde hakkında geçici durdurma yapılabileceği ihtar edilir. Verilen ihtar süresi sonunda mevzuata aykırı durumu devam ettirenlerin ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiilin tespit tarihinden itibaren iki yıl içerisinde tekrar edilmesi hâlinde ise ihtar işlemi uygulanmaksızın ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Geçici durdurma süresince, tehlikeli eylemin veya kötüniyetin veya ürünlerde zarar oluşmasının önlenmesi ile faaliyetin durdurulmasına neden olan durumun ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetler dışında hiçbir piyasa faaliyeti yapılamaz. Geçici durdurma süresi sonunda da tespit edilen aykırılıklar giderilmezse, faaliyetin durdurulmasına devam edilerek soruşturma başlatılır ve gerekli idari yaptırımlar uygulanır. Lisans iptalleri Kurumca yapılacak soruşturma neticesine göre karara bağlanır. Yapılan geçici durdurma sonrasında mevzuata aykırı durumun ortadan kalkması hâlinde geçici durdurma hali sona erdirilir.

b) Lisans sahibi kişiler hakkında, bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına aykırı davranılması hâlinde, niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiiller ile 5607 sayılı Kanunda belirtilen akaryakıt kaçakçılığına ilişkin fiiller için ilgilisi hakkında Kurum tarafından doğrudan idari soruşturma başlatılarak gerekli yaptırımlar uygulanır. Lisans sahibinin ilgili piyasa faaliyeti niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan, kötüniyet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiilleri nedeniyle Kurumca geçici olarak durdurulabilir.

c) 5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılık fiillerinin işlendiği tespit edilen rafineri hariç her türlü tesiste lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar Kurum tarafından geçici olarak durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için lisans verilmez.

ç) Kaçakçılık fiilinin sadece ulusal marker seviyesi ile ilgili olması durumunda, geçici durdurma kararı akredite laboratuvar analiz sonucuna göre verilir. Akredite laboratuvar analiz sonucunun bildirilmesine kadar kaçak akaryakıt satışını engelleyecek idari tedbirler Kurum tarafından alınır. Seyyar kontrol cihazı ile yapılan ulusal marker kontrol sonucunun geçersiz çıkması hâlinde, alınan numune en geç beş iş günü içinde laboratuvara teslim edilir. Laboratuvar, yapılması istenilen analizleri numune özellikleri değişime uğramadan onbeş gün içinde yapar ve sonucunu en geç üç iş günü içinde Kuruma ve ilgililerine bildirir.

d) Lisans almaksızın lisansa tabi bir faaliyet gösterildiğinin tespiti hâlinde, tesisler, lisans alınıncaya veya bu Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar mühürlenir ve ilgililer hakkında soruşturma başlatılır. Mühürlemeye

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

e) Bu Kanuna göre yapılan talep veya işlemlerde, kanuna karşı hile veya yalan beyanda bulunulduğunun tespiti hâlinde lisans iptal olunur. (Ek cümleler:29/4/2021-7318/10 md.) Bu hüküm kapsamında lisansı iptal olanlara yeniden lisans verilmez. Lisans sahibinin tüzel kişi olması durumunda söz konusu iptale konu fiilin işlendiği tarih itibarıyla; yüzde ondan fazla paya sahip ortaklara, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile temsil ve ilzama yetkili olanlara ve bu kişilerin ortak, yönetim kurulu başkanı veya üyesi olduğu ya da temsil ve ilzama yetkili olduğu tüzel kişilere lisans verilmez.

f) Kaçak ürün ikmal edenlerin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan ürün ikmal edenler zararı tazmin etmekle yükümlüdür. Teknik düzenlemelere uygun olmayan akaryakıt ikmali nedeniyle kullanıcıya verilen zarar ve hasarların tazmini hususu, lisans sahibi gerçek ve tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

g) (Ek:29/4/2021-7318/10 md.) Bu Kanuna göre lisansa tabi faaliyetler ile ilgili olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinin (a) ve (b) fıkraları kapsamında; muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile aynı maddenin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin anılan Kanunun 367 nci maddesi uyarınca Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesi ile birlikte durum, Kuruma da iletilir ve Kurum tarafından her türlü tesiste (rafineri hariç) lisansa tabi tüm faaliyetler geçici olarak durdurulur ve bu süre içerisinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. (Ek cümleler:27/12/2023-7491/48 md.) Kurum tarafından geçici durdurma işleminin kaldırılıp kaldırılmayacağı bu fıkrada yer verilen suçlarla sınırlı olmak üzere Cumhuriyet başsavcılığı veya mahkemelerden temin edilecek bilgilere göre altı ayda bir değerlendirilir. Ancak kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kesinleşmesi üzerine ya da mahkûmiyet dışında bir hüküm veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi halinde kesinleşmesi beklenmeksizin Kuruma yargı merciince bildirilmesiyle veya sair suretlerle Kurumca ıttıla edilmesi durumunda geçici durdurma işlemi Kurum tarafından kaldırılır. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Bu bent kapsamında kalan fiillere ilişkin olarak verilen idari para cezaları ödenmediği müddetçe lisansa konu tesis için lisans verilmez. Bu bent kapsamındaki suçlara ilişkin vergi incelemesi sonuçlanıncaya kadar söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.

ğ) (Ek:29/4/2021-7318/10 md.) 9 uncu maddede yer alan dağıtıcılar arası akaryakıt ticaretine ilişkin hükümlere aykırı davrandığı tespit edilen dağıtıcılara 19 uncu madde kapsamında idari para cezası uygulanır. Aynı hükümlere aykırılığın lisans sahibi tarafından iki yıl içinde tekrar edilmesi halinde dağıtıcı lisansı iptal edilir.

h) (Ek:29/4/2021-7318/10 md.) Bu Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verilinceye kadar durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis veya faaliyet için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.

Mühürlemeye rağmen, faaliyetlerini sürdüren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin suçun işlenişine iştirak eden yetkilileri hakkında, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 203 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

10. 5015 sayılı Kanun'un *"Ön araştırma, soruşturma ve dava hakkı"* başlıklı 21. maddesi şöyledir:

"Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikâyetler üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

Ön araştırma ve soruşturmada takip edilecek usul ve esaslar, Kurum tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

(Değişik üçüncü fıkra: 2/7/2012-6352/67 md.) İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır."

11. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

12. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

13. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

14. 2577 sayılı Kanun'un *"İptal ve tam yargı davaları"* başlıklı 12. maddesi şöyledir:

"İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu hususta ki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacının lisansız akaryakıt bayiliği yürüttüğünden bahisle, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kararı ile kesilen 57.156 TL idari para cezasının, Kanun değişikliği nedeniyle 47.724,80 TL'lik kısmının iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

18. Dava dosyasının incelenmesinden, davacı kooperatif hakkında lisanssız akaryakıt bayiliği yürütüldüğünden bahisle, EPDK'nın kararı ile verilen 57.156 TL idari para cezasının iptaline ilişkin açılan davada, Danıştay 13. Dairesinin 05/02/2008 tarih ve E.2006/102, K.2008/1989 sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği, anılan kararın Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 05/03/2009 tarih ve E.2008/1421, K.2009/502 sayılı kararı ile onandığı; bu dava devam ederken, davacı tarafından, 5015 sayılı Kanun'un değişik 19. maddesi dikkate alınarak kendisine indirim yapılması istemi ile idareye yapılan başvurunun zımnen reddine yönelik Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun kararına karşı açılan davada, Ankara 11. İdare Mahkemesinin 10/03/2011 tarih ve E.2010/131, K.2011/335 sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği, kararın temyizi üzerine Danıştay 13. Dairesinin 22/12/2017 tarih ve E.2011/2868, K.2017/4183 sayılı kararı ile mahkeme kararının bozulmasına karar verildiği, bozma kararına uyularak yapılan inceleme sonucunda Ankara 11. İdare Mahkemesinin 25/10/2018 tarih ve E.2018/1423, K.2018/2021 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği bunun üzerine, davacı tarafından, 5015 Sayılı Kanuna getirilen değişik 19. madde hükmü olan *"Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak kanunun getirdiği yükümlülüklere uymayanlara kurumca bin Türk lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Bayiler için yukarıda yer alan cezaların beşte biri uygulanır"* şeklindeki düzenlemenin resen uygulanarak davalılarca tahsil edilecek idari para cezasının 5 kat fazla olarak tahsil edilmesinin sebepsiz zenginleşme oluşturduğu ileri sürülerek, 14/12/2018 günlü dilekçe ile davalı EPDK'ya başvuruda bulunulduğu, Maliye Bakanlığı Edirne Vergi Dairesi Başkanlığı Havsa Vergi Dairesince 57.156 TL idari para cezasından fazladan ödenen 4/5 oranındaki 45.724,80 TL idari para cezası ve faizler toplamı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

kısmının denkleştirici adalet ilkesi çerçevesinde ödendiği tarihteki alım gücüne ulaştırılması ile iadesi/ödenmesi talebinde bulunulduğu; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığının 27/12/2018 tarihli yazısı ile diğer davalı Havsa Vergi Dairesi Müdürlüğüne atıfta bulunularak talebin reddedildiği, bunun üzerine davacı tarafından *"fazladan tahsil edilen davalılarda sebepsiz zenginleşme teşkil eden 45.724,80 TL'nin denkleştirici adalet ilkesi gereği dava tarihindeki alım gücü değerine eriştirilmesine, davalılardan tahsiline karar verilmesi"* talebiyle Edirne 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada, anılan Mahkemenin 04.02.2020 tarih ve E:2019/229, K:2020/50 sayılı kararı ile Vergi Mahkemelerinin görevli olduğundan bahisle yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle davanın usulden reddine karar verildiği, kararın istinaf incelemesi sonucunda İstanbul Bölge Adliye Mahkemesinin 14/02/2024 tarih ve E.2021/67, K.2024/205 sayılı kararı ile idari yargının görevli olduğundan bahisle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği; bu karar üzerine davacı tarafından açılan davada Edirne Vergi Mahkemesinin 25/03/2024 tarih ve E.2024/121, K.2024/134 sayılı kararı ile davanın görev yönünden reddine karar verilerek dosyanın görevli ve yetkili Edirne İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği; bunun üzerine Edirne İdare Mahkemesince 03/10/2024 tarih ve E.2024/855 sayı ile; davacı kooperatifin talebinin, bayilik lisansı olmadan akaryakıt satışı yaptığından bahisle davacı kooperatife, davalı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 27/10/2005 tarih ve 570/227 sayılı kararıyla verilen ve diğer davalı Havsa Vergi Dairesi tarafından taksitler halinde tahsil edilen 57.156 TL idari para cezasının, 5728 sayılı Kanun ile değiştirilen 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 19. maddesi uyarınca 1/5 oranında uygulanması gerektiği iddiasıyla, fazladan tahsil edilen 45.724,80 TL idari para cezasının davalılardan sebepsiz zenginleşme iddiasına dayalı olarak denkleştirici adalet ilkesi uyarınca tahsili istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesi ile Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu anlaşılmıştır.

19. Somut olay ve mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun davanın açıldığı tarihte yürürlükte olan "*idarî para cezaları"*nın düzenlendiği 19. maddesinin olay tarihinde yürürlükte bulunan ikinci fıkrasının (a) bendinde, *"ağır kusur"* halleri sayılarak sorumluları hakkında beşyüz milyar Türk Lirası idari para cezası uygulanacağı; (b) bendinde, *"birinci derece kusur"* halleri sayılarak sorumluları hakkında ikiyüzmilyar Türk Lirası idari para cezası uygulanacağı, dördüncü fıkrasında, bayiler için yukarıda yer alan cezaların beşte birinin uygulanacağı; son fıkrasında ise, idari para cezalarının miktarlarının her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298. maddesi uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında artırılmak suretiyle uygulanacağı kurala bağlanmıştır.

20. Anılan Kanun'un 19. maddesinde, 08/02/2008 tarihinde yürürlüğe giren ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan 5728 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile, lisans almaksızın hak konusu yapılan tesislerin yapımına veya işletimine başlanması ile bunlar üzerinde tasarruf hakkı doğuracak işlemlerin yapılması halinde ikiyüzellibin Türk Lirası idari para cezası verileceği, bayiler için yine cezanın beşte birinin uygulanacağı (ellibin Türk Lirası) belirtilmiştir.

21. Davacı kooperatife bayilik lisansı olmadan akaryakıt satışı yaptığından bahisle 27/10/2005 tarih ve 570/227 sayılı Kurul kararıyla 57.156 TL idari para cezası verildiği, idari para cezası verilmesine dayanak 5015 sayılı Kanun'un 19. maddesinde 5728 sayılı Kanun ile değişiklik yapıldığı, davacı tarafından yeni düzenlemenin lehe hükümler içerdiği gerekçesiyle idari para cezasının miktarında lehe düzenlemenin değerlendirilerek 1/5'i oranında tahsilat yapılması gerektiği nedeniyle idarelere yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin işlemin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin

iptali istemiyle dava açılmıştır.

22. Ödenmiş olan idari para cezasının bir kısmının Kanun değişikliği nedeniyle iade talebinin, 5015 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasından kaynaklandığı ve söz konusu idari para cezasının iptali istemiyle açılan davaya idari yargı yerinde bakılarak reddine karar verildiği; öte yandan, aynı Kanun'un 20. Maddesinde idari yaptırımların kapsamının, Kanun'un 21.maddesi uyarınca da idari yaptırım kararlarına karşı açılacak olan davaların idari yargı yerinde çözümleneceği hususlarının açıklığa kavuşturulduğu gözetildiğinde, hem idari yaptırımdan kaynaklanan hem de idari dava türü olan ve kurumun tesis ettiği işlemden kaynaklı olarak açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Edirne İdare Mahkemesinin 03/10/2024 tarih ve E.2024/855 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Edirne İdare Mahkemesinin 03/10/2024 tarih ve E.2024/855 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

07/01/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 2bIapND - wwouBMu - RlFloxg - SJUFrw= ile erişebilirsin